

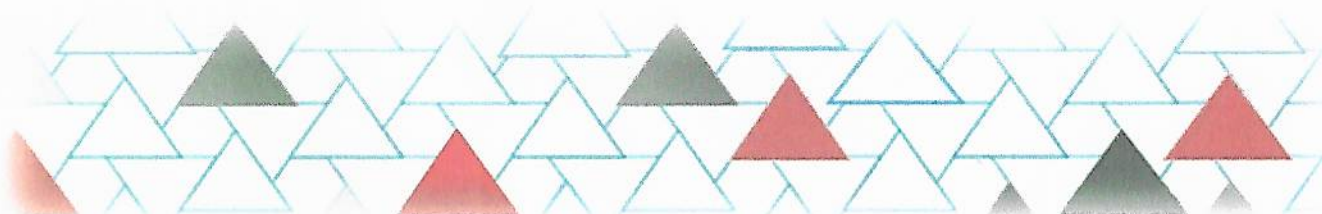
IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA OKOLIŠA I TURIZMA

2019.

Broj: 01-02-06-11-1-1876-6/19

Sarajevo, maj 2020.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU	4
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
1.	UVOD.....	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	5
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	6
5.	IZRADA STRATEŠKIH DOKUMENATA IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA.....	7
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	8
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	8
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	8
7.1.1	Prihodi i primici	8
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	9
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih.....	9
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	9
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	10
7.2	BILANS STANJA	16
7.2.1	Stalna sredstva	16
7.2.2	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	17
8.	PROJEKTI FINANSIRANI KREDITNIM I GRANT SREDSTVIMA	17
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	18
IV	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	20
	<i>Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu</i>	<i>21</i>
	<i>Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine.....</i>	<i>24</i>

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva okoliša i turizma (u daljem tekstu: Ministarstvo)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Ministarstva na 31. 12. 2019. godine, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- U okviru kratkoročnih obaveza, iako ih je Ministarstvo evidentiralo u glavnu knjigu, nisu iskazane obaveze u iznosu od 235.000 KM, a odnose na obaveze po tekućim transferima za okoliš (Općina Ključ 100.000 KM, Općina Novi Grad 80.000 KM i Općina Olovo 50.000 KM). Ovaj propust Ministarstvo je blagovremeno uočilo i kontaktiralo Federalno ministarstvo finansija, o čemu je sačinjena i službena zabilješka. Do konačne izrade i sačinjavanja finansijskih izvještaja ovaj problem nije riješen. U Izvještaju o izvršenom popisu imovine i obaveza na 31. 12. 2019. godine konstatovana je ova neusaglašenost obaveza, ali zatvaranjem Glavne knjige Trezora one nisu iskazane kao obaveze Ministarstva (tačka 7.2.2 Izvještaja).

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ministarstva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva okoliša i turizma za 2019. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2019. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Planiranje tekućih transfera „Akcijski plan Strategije okoliša“ i “Transfer za razvoj turizma u FBiH“ izvršeno je bez usvojenih strateških dokumenata (Federalna strategija zaštite okoliša i Strategija razvoja turizma). Realizacija, nadzor i izvještavanje o ovim transferima nisu u potpunosti provedeni u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2019. godinu. Također, ne provodi se praćenje i evaluacija rezultata utroška sredstava tekućih transfera (Tačka 7.1.2.3 Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 27. 5. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Budžet FBiH za 2019. godinu;
- Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2019. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;

kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Federalno ministarstvo okoliša i turizma osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave.¹ Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH, koji se odnose na: ekološku zaštitu zraka, vode i zemlje; izradu strategije i politike zaštite okoliša; standarde kvaliteta zraka, vode i zemlje; ekološko praćenje i kontrolu zraka, vode i zemlje; izradu strategije politike razvoja turizma i ugostiteljstva; praćenje turističkih tokova na domaćim i inozemnim tržištima; usmjeravanje dugoročnog razvoja turizma u okviru cjelokupnog privrednog sistema i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 21. 12. 2017. godine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva uređen je način rada i rukovođenja, te opis radnih mjesta službenika i namještenika. Sistematizovana su radna mjesta za 93 izvršioaca, a 31. 12. 2019. godine u Ministarstvu su bila zaposlena 44 djelatnika. Budžetom za 2019. godinu planirani broj uposlenika je 44.

Ministarstvom rukovodi ministrica Edita Đapo, koja je imenovana 28. 10. 2015. godine.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u Ulici Hamdije Čemerlića broj 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima revizije, u periodu od oktobra 2019. godine do marta 2020. godine, s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Ministarstva za 2018. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Ministarstvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da se nisu preduzele odgovarajuće mjere u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) U radnoj verziji sačinjen je registar rizika, izrađena mapa i identifikovani poslovni procesi u cilju jačanja internih kontrola, u skladu sa zakonskim propisima;

¹ „Sl. novine FBiH“ br. 58/02, 19/03, 38/05, 02/06, 08/06, 61/06 i 48/11

- 2) Prijedlozima Pravilnika o stručnom ispitu za voditelja poslovnice i Pravilnika o stručnom ispitu za turističke vodiče propisan je način angažovanja zaposlenika Ministarstva u komisijama za polaganje stručnog ispita za turističke vodiče i voditelje poslovnice;
- 3) Ministarstvo je sačinjavalo i dostavljalo Vladi FBiH izvještaje o realizaciji Projekta „Upravljanje čvrstim otpadom – II faza“.

Nerealizovane preporuke

- 1) U skladu s nadležnostima sačiniti i dostaviti Vladi FBiH prijedloge Strategije zaštite okoliša i Strategije razvoja turizma FBiH, te nadležnim institucijama na dalje postupanje, kako bi planiranje rada Ministarstva bilo utemeljeno na strateškim ciljevima;
- 2) Obračun i uplatu poreza i doprinosa na naknade uposlenicima za rad u komisijama izvršiti u skladu s važećim zakonskim i drugim propisima;
- 3) Realizaciju odobrenih sredstava transfera „Akcijskog plana Strategije okoliša“ provoditi pravovremeno kako bi se sredstva realizovala i opravdao njihov namjenski utrošak u skladu s budžetskim periodom;
- 4) Unaprijediti postojeće kriterije i potkriterije u okviru Transfera za razvoj turizma i osigurati da svaki kriterij bude potkrijepljen jasno propisanom i definisanom dokumentacijom;
- 5) Interventnim sredstvima finansirati samo hitne i nepredviđene namjene, u skladu sa Programima utroška sredstava tekućih transfera;
- 6) Osigurati potpunu transparentnost kod dodjele tekućih transfera, kroz javno objavljivanje podataka o dodijeljenim sredstvima;
- 7) Izvještaje o nadzoru nad utroškom sredstava tekućih transfera uskladiti s budžetskim periodom kako bi se prilikom dodjele sredstava za narednu godinu moglo postupiti u skladu s članom 57. Zakona o budžetima u FBiH;
- 8) Osigurati pravovremeni nadzor nad namjenskim utroškom dodijeljenih sredstava krajnjim korisnicima iz tekućih transfera, te za nenamjenski utrošak sredstava poduzeti mjere povrata, u skladu sa zaključenim ugovorima.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Preporuka koja se odnosi na planiranje i raspodjelu transfera u skladu s članom 46. Zakona o budžetima FBiH nije ocijenjena zbog neprimjenjivosti odredbi ovog člana Zakona.

Nakon izvršene revizije za 2019. godinu dato je ukupno 14 preporuka, od čega je šest novih i osam preporuka koje su već date u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2018. godinu (8 nerealizovanih).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Ministarstvo je dužno ispunjavati zahtjeve uspostavljanja internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Standardima unutrašnje kontrole u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima i aktima kojima se reguliše interna kontrola i postupati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Obaveza uspostavljanja sistema internih kontrola propisana je Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Ministarstvo je 2017. godine imenovalo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, a krajem 2019. godine usvojilo Akcioni plan za uspostavljanje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole i imenovalo Radnu grupu za procjenu rizika. Revizijom smo konstatovali da su započete aktivnosti na izradi mape rizika i identifikaciji poslovnih procesa, te da je decembar 2020. godine utvrđen kao krajnji rok za okončanje svih aktivnosti na uspostavljanju internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.

I pored poduzetih aktivnosti, Ministarstvo još nije u potpunosti dizajniralo i implementiralo finansijsko upravljanje i kontrolu, odnosno nije uspostavilo interne kontrole u skladu s propisima.

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2019. godinu sačinjen je i dostavljen Federalnom ministarstvu finansija, u skladu s članom 10. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH² i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH³ predviđeno je da će za Ministarstvo internu reviziju obavljati Jedinica za internu reviziju pri Federalnom ministarstvu finansija. U 2019. godini Jedinica za internu reviziju nije revidirala Ministarstvo.

Prevenција korupcije

Strategija za borbu protiv korupcije 2016–2019. u FBiH i Akcioni plan za provođenje donijela je Vlada FBiH u 2016. godini.⁴ Ministarstvo je usvojilo Plan integriteta na osnovu Smjernica za izradu i provođenje plana integriteta i Metodologije izrade plana integriteta, koje je donijela Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije. U revidiranoj godini nije bilo aktivnosti.

5. IZRADA STRATEŠKIH DOKUMENATA IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

U skladu sa zakonskim nadležnostima, Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine, koji se odnose na: ekološku zaštitu zraka, vode i zemlje; izradu strategije i politike zaštite okoliša; standarde kvaliteta zraka, vode i zemlje; ekološko praćenje i kontrolu zraka, vode i zemlje; izradu strategije i politike razvoja turizma i ugostiteljstva; praćenje turističkih tokova na domaćim i stranim tržištima; usmjeravanje dugoročnog razvoja turizma u okviru cjelovitog privrednog sistema i druge poslove utvrđene zakonom.

Osnova rada Ministarstva je donošenje Federalne strategije zaštite okoliša i Strategije razvoja turizma. Započete su aktivnosti na izradi Federalne strategije zaštite okoliša za period 2020–2030. godine, te je Ministarstvo u novembru 2019. godine sačinilo Informaciju za Vladu FBiH, koja je usvojena Zaključkom od 28. 11. 2019. godine. Predviđeno vrijeme za izradu Strategije je 32 mjeseca od potpisivanja bilateralnog sporazuma između Ambasade Kraljevine Švedske u BiH i Štokholmskog instituta za okoliš (septembar 2019. godine), te su u oktobru 2019. godine započete aktivnosti na izradi Strategije. Ističemo da je ranije donesena Federalna strategija zaštite okoliša sa akcionim planom važila za period od 2008. do 2018. godine. Također, u toku su i aktivnosti na izradi Strategije razvoja turizma za period 2018–2028. godine. U 2019. godini Ministarstvo je od vlada kantona putem urgencija tražilo da dostave podatke i popune upitnike, a s obzirom na to da nije održano svih deset javnih rasprava (po kantonima), nisu ispunjene sve planirane aktivnosti.

S obzirom na to da se transferi Ministarstva (koji čine oko 70% ukupnog budžeta) trebaju planirati na osnovu strateških ciljeva utvrđenih navedenim dokumentima, konstatujemo da nisu blagovremeno pokrenute aktivnosti na izradi prijedloga strateških dokumenata za okoliš i turizam.

Ministarstvo je u prethodnom periodu započelo izradu novog zakonskog okvira koji će omogućiti efikasnije obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva (Zakon o zaštiti okoliša; Zakon o turizmu u FBiH; Zakon o boravišnoj taksi u FBiH; Zakon o ugostiteljstvu FBiH). Također, izrađen je Prijedlog pravilnika o stručnom ispitu za voditelja poslovnice putničke agencije i pravilnika o stručnom ispitu za turističke vodiče.

Po pitanju poštivanja odredbi Zakona o zaštiti okoliša⁵ ističemo da je Ministarstvo uspostavilo Registar o postrojenjima i zagađivanjima, ali da se već duži period ne vrši nadogradnja i održavanje tog Registra. Savjetodavno vijeće za okoliš, čiji je zadatak pružanje naučne i stručne podrške, u 2019. godini nije poduzimalo aktivnosti. Registar pogona i postrojenja i registar prijavljenih nesreća većih razmjera, propisan članom 81. Zakona o zaštiti okoliša, nije uspostavljen.

² „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 33/03

Preporuka:

- ***u skladu s nadležnostima, sačiniti i dostaviti prijedloge Strategije zaštite okoliša i Strategije razvoja turizma FBiH nadležnim institucijama na dalje postupanje, kako bi planiranje rada Ministarstva bilo zasnovano na strateškim ciljevima.***

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Ministarstvu su Budžetom FBiH za 2019. godinu odobrena sredstva u iznosu od 6.947.183 KM, a izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2019. godinu odobreno je 6.847.315 KM. Rješenjem Federalnog ministarstva finansija od 8. 10. 2019. godine Ministarstvu je odobrena preraspodjela sredstava u iznosu od 32.500 KM, kojom su povećani izdaci za ugovorene i druge posebne usluge i naknade troškova zaposlenih na teret nabavke stalnih sredstava u obliku prava. Odlukama Vlade FBiH od 28. 11. 2019. godine i 27. 12. 2019. godine, po osnovu preraspodjele sredstava između budžetskih korisnika, povećana su sredstva Ministarstva na poziciji izdataka za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju u ukupnom iznosu od 102.690 KM.

Godišnji plan rada za 2019. godinu Ministarstvo je donijelo u novembru 2018. godine. Godišnji izvještaj o radu Ministarstva za 2019. godinu dostavljen je u februaru 2020. godine Federalnom zavodu za programiranje razvoja. Izvršenom revizijom utvrđeno je da Godišnji plan rada nije usklađen sa odobrenim budžetom. Naime, Godišnjim planom rada za 2019. godinu planirano je finansiranje iz budžetskih sredstava u iznosu od 3.145.318 KM, a što se odnosi na: inventarizaciju i geografsku interpretaciju invazivnih vrsta u FBiH (45.318 KM); kategorizaciju i identifikaciju staništa ekosistema FBiH (100.000 KM); podršku boljem funkcionisanju upravljanja uspostavljenim zaštićenim područjima u FBiH iz nadležnosti kantona (500.000 KM); podršku JP Nacionalni park „Una“ (500.000 KM) i izradu Strategije razvoja turizma u FBiH (2.000.000 KM). Zbog navedenog, može se zaključiti da za određene aktivnosti koje su planirane Godišnjim planom rada za 2019. godinu nisu planirani izvori i iznos sredstava za realizaciju.

Preporuka:

- ***godišnjim planom rada predvidjeti izvore i sredstva za realizaciju planiranih aktivnosti, u skladu s Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH.***

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnji finansijski izvještaj za 2019. godinu i dostavilo ga nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA**7.1.1 Prihodi i primici**

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2019. godinu prihodi su iskazani u iznosu od 80.283 KM i u cijelosti se odnose na neporezne prihode. Strukturu neporeznih prihoda najvećim dijelom čine: prihodi od izdavanja okolišnih dozvola (35.775 KM), prihodi od uplata za polaganje ispita za turističkog vodiča (27.050 KM) i prihodi od certificiranja voditelja poslovnice putničkih agencija (17.050 KM).

Ovi prihodi nastaju iz osnova obavljanja poslova iz nadležnosti u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša i Zakona o turističkoj djelatnosti, a evidentiraju se u skladu s Uputstvom federalnog ministra finansija o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa trezora. Ovi prihodi uplaćuju se na depozitni račun Budžeta FBiH na osnovu Uredbe o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele i koriste se za pokriće izdataka nastalih obavljanjem poslova u Ministarstvu, koji su u vezi s ostvarenjem ovih prihoda.

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2019. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 6.579.449 KM, što u odnosu na odobreni budžet od 6.847.315 KM predstavlja ostvarenje od 96%. Nerealizovana odobrena sredstava (267.830 KM) u najvećem dijelu odnose se na izdatke za materijal, sitan inventar i usluge (138.198 KM).

Strukturu rashoda i izdataka čine tekući transferi i drugi tekući rashodi: 4.583.413 KM (70%), plaće, naknade i doprinosi: 1.502.897 KM (23%), izdaci za materijal i usluge: 404.780 KM (6%) i izdaci za nabavku stalnih sredstava: 88.359 KM (1%).

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće, naknade plaća i doprinosi sa 31. 12. 2019. godine iskazani su u iznosu od 1.502.897 KM, i u odnosu na prethodnu godinu predstavljaju povećanje od 132.119 KM, zbog povećanja prosječnog broja zaposlenih i povećanja osnovice za obračun plaće, koja je u odnosu na prethodnu godinu uvećana za 15 KM. Obračun plaća i naknada vrši se u skladu sa zakonskim i drugim propisima i internim aktima.

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 186.938 KM, a odnose se na: topli obrok (74.774 KM), prevoz na posao i sa posla (36.626 KM), odvojeni život i smještaj (21.824 KM), pomoć u slučaju smrti (21.226 KM), regres za godišnji odmor (20.064 KM) i naknade plaće nakon prestanka javne funkcije (12.384 KM). Isplate naknada vršene su u skladu sa aktima koji regulišu pojedine vrste naknada.

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 404.780 KM, a njihovu strukturu najvećim dijelom čine ugovorene i druge posebne usluge: 236.118 KM, izdaci za komunikaciju i komunalne usluge: 50.799 KM, nabavka materijala i sitnog inventara: 40.922 KM i putni troškovi: 40.000 KM.

U okviru izdataka za **ugovorene i druge posebne usluge** najznačajniji su izdaci za rad komisija: 64.334 KM, ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad: 30.410 KM, usluge objavljivanja oglasa: 22.037 KM i zatezne kamate: 12.148 KM.

Izdaci za rad u komisijama odnose se na naknade za rad u komisijama koje se finansiraju od uplaćenih naknada fizičkih i pravnih lica u ukupnom iznosu od 64.334 KM (za rad stručnih komisija za ocjenu studija o procjeni na okoliš i plana aktivnosti vezano za izdavanje okolišnih dozvola 30.845 KM, polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča 11.899 KM i polaganje stručnog ispita za voditelja poslovnice putničke agencije 10.560 KM). Naknade komisijama koje su finansirane iz budžetskih sredstava iskazane su u iznosu od 11.030 KM (komisije za javne nabavke, godišnji popis, ostale stručne komisije i radne grupe).

Zakonom o turističkoj djelatnosti,⁶ između ostalog, propisano je da je za obavljanje poslova turističkog vodiča i voditelja poslovnice potrebno imati položen stručni ispit, a ministar aktima propisuje postupak, način i ispitni program za polaganje ispita. Shodno navedenom, usvojen je Pravilnik o stručnom ispitu za turističke vodiče⁷ i Pravilnik o polaganju ispita za voditelja poslovnice.⁸

Iako su pravilnicima definisani uslovi za imenovanje članova komisija u Ministarstvu, nije definisan način na osnovu kojeg se vrši izbor članova ispitnih komisija iz reda uposlenika, što je bila preporuka Ureda već niz godina. Ministarstvo je izradilo Prijedlog pravilnika o stručnom ispitu za voditelja poslovnice i pravilnika o stručnom ispitu za turističke vodiče koji su u januaru 2020. godine upućeni nadležnim institucijama na davanje mišljenja, nakon čega će se steći uslovi za njihovo

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 32/09

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 30/10

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 30/10

objavljivanje. U odnosu na trenutno važeće pravilnike, izmijenjenim pravilnicima propisano je da se u ispitnu komisiju za polaganje stručnog ispita imenuju državni službenici Ministarstva, po oblastima iz ispitnog programa za opći dio stručnog ispita, čime će biti propisan način angažovanja zaposlenika Ministarstva u komisijama i ispoštovana preporuka Ureda. Također, utvrđeno je da članove posebnim rješenjem imenuje ministar, te da se ispitna komisija imenuje na period od jedne godine.

Na osnovu učešća u radu u komisijama (po više osnova), uposlenici su na godišnjem nivou pojedinačno ostvarili neto primanja od 640 KM do 2.496 KM, a ukupno je za uposlenike po ovom osnovu isplaćeno 30.422 KM. Pored toga, utvrdili smo da naknade članovima komisija koji su uposlenici nisu imale karakter nesamostalne djelatnosti, kako je propisano članom 10. stav 1) i 2) tačka 4. Zakona o porezu na dohodak i članovima 8. i 12. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak. Za isplaćene naknade uposlenicima nije izvršen obračun i uplata poreza i doprinosa u skladu s navedenim propisima, kojima je definisano da se naknade zaposlenima na temelju angažmana po bilo kojem osnovu – bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan radnog vremena – smatraju oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti i kao takve se oporezuju na način propisan članom 27. Zakona o porezu na dohodak i članovima 16. i 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbama članova 10. i 11. Zakona o doprinosima i članova od 17. do 20. Pravilnika o načinu obračuna i uplate doprinosa.

Izdaci po osnovu ugovora o djelu iskazani su u neto iznosu od 30.410 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 10.320 KM. Uvidom u pregled zaključenih ugovora, utvrdili smo da su tokom godine zaključeni ugovori sa pet vanjskih saradnika. Pojedini ugovori su potpisani za poslove koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, a odnose se na poslove analize izdatih okolišnih dozvola i popratne dokumentacije u FBiH i poslove analize korisnika grant sredstava dodijeljenih iz Budžeta FBiH u periodu 2018–2019. godine sa aspekta državne pomoći male vrijednosti u sklopu Transfera za turizam. Utvrdili smo da su izdaci po osnovu sistematizovanih radnih mjesta iznosili 16.300 KM kao i da su se ugovori zaključivali retroaktivno. **Ne može se potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti Ministarstva, kao ni njihova isplata.**

Preporuka:

- **obračun i uplatu poreza i doprinosa na naknade uposlenicima za rad u komisijama izvršiti u skladu s važećim zakonskim i drugim propisima.**

7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi realizovani su u iznosu od 4.583.413 KM, što predstavlja 70% ukupnih rashoda i izdataka. Strukturu tekućih transfera čine: Transfer za razvoj turizma u FBiH (2.330.796 KM), Transfer za „Akcijski plan Strategije okoliša“ (1.529.929 KM), Transfer za JP NP „Una“ (500.000 KM) i drugi tekući rashodi – izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju (222.687 KM).

Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – Transfer za razvoj turizma u FBiH“ za 2019. godinu u iznosu od 2.343.000 KM usvojila je Vlada FBiH 18. 4. 2019. godine. Osnov za izradu plana transfera nije bio strateški dokument koji se odnosi na razvoj turizma u FBiH. Izmjene i dopune Programa utroška sredstava, kojim su mijenjani iznosi i korisnici sredstava unutar pojedinih programskih aktivnosti i visina interventnih sredstava, vršene su tri puta u toku godine (30. 5. 2019. godine, 5. 9. 2019. godine i 31. 10. 2019. godine). Predviđeno je finansiranje tri programske aktivnosti: Program 1 – Stvaranje novog turističkog proizvoda kroz promociju svih oblika turizma u iznosu od 1.486.595 KM; Program 2 – Program podrške domaćinstvima koja se bave iznajmljivanjem smještajnih kapaciteta (apartmani, studio apartmani, sobe u domaćinstvu, kuće za odmor) i seoskim domaćinstvima/iznajmljivačima koji iznajmljuju smještaj i nude organske proizvode u cilju povećanja turističke ponude, kroz nabavku nedostajuće opreme i opremanje smještajnih kapaciteta u iznosu od 254.946 KM; Program 3 – Sufinansiranje projekata od posebnog značaja za turistički razvoj FBiH u iznosu od 569.255 KM. Interventna sredstva su sa početnih 5% smanjena na 1,37% od ukupnog iznosa transfera.

Za finansiranje programskih aktivnosti predviđenih Programom 1 i Programom 2 15. 5. 2019. godine objavljen je Javni poziv za odabir korisnika sredstava transfera sa utvrđenim rokom za podnošenje prijave: 1. 6. 2019. godine. Nakon selekcije i ocjene zaprimljenih aplikacija, 4. 7. 2019. godine donesena je Odluka o izboru korisnika sredstava po Programu 2 na ukupan iznos od 254.946 KM za 22 aplikanta, dok je 15. 7. 2019. godine donesena Odluka o izboru korisnika sredstava po Programu 1, te su sredstva u iznosu od 1.486.595 KM raspoređena na 52 aplikanta. Revizijom je konstatovano da je Javni poziv sačinjen i raspodjela sredstava izvršena u skladu sa Smjernicama o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH.⁹ **Bitno je istaći da obaveznu dokumentaciju za učešće u Javnom pozivu najvećim dijelom čine izjave aplikanta, te da su i Smjernicama kao kriteriji za odabir programa i projekata utvrđeni kriteriji za koje ne postoji mogućnost objektivne ocjene, a odnose se na: usklađenost projekta sa zadatim aktivnostima i ciljevima; kvalitet i relevantnost prijave; dosadašnje iskustvo podnosioca u provođenju istog ili sličnih programa ili projekata.**

Kao kriteriji za izbor projekta po **Programu 1** utvrđeni su: usklađenost projekta sa zadatim aktivnostima i ciljevima (sa utvrđenih 10 potkriterija i maksimalnih 50 bodova); dosadašnje iskustvo podnosioca u provođenju istog ili sličnih programa ili projekata (sa 4 potkriterija i 20 bodova); kvalitet ponuđenog projekta (sa 4 potkriterija i 20 bodova) i dokaz da je osigurano minimalno 30% novčanih sredstava u odnosu na sveukupno potrebna sredstva za izradu i implementaciju projekta (sa 2 potkriterija i 10 bodova). Također, po **Programu 2** kao kriteriji za izbor projekata utvrđeni su kvalitet ponuđenog projekta i usklađenost projektnih aktivnosti sa zadatim ciljevima projekta, koji nisu dovoljno mjerljivi i koji zavise isključivo od procjene članova komisije. Članovi komisije su projekte ocjenjivali usaglašenim prijedlogom, a ne zbirom pojedinačnih ocjena i utvrđivanjem prosječne ocjene, što se u Smjernicama navodi kao primjer dobre prakse.

Kriteriji kojim se procjenjuje usklađenost projekta sa zadatim aktivnostima i ciljevima; dosadašnje iskustvo podnosioca u provođenju istog ili sličnih programa ili projekata; kvalitet ponuđenog projekta – u najvećem dijelu nisu mjerljivi, tako da se ocjena kriterija vršila na osnovu subjektivne procjene članova komisije. To je uticalo na broj dodijeljenih bodova, a u konačnici i na iznos doznačenih sredstava.

Ministarstvo je za Program 1 utvrdilo ukupno pet prihvatljivih aktivnosti, a iz prezentirane dokumentacije konstatovali smo da su sredstva najvećim dijelom odobravana za proširenje kapaciteta i infrastrukture u cilju razvoja turizma za smještajne objekte koji posjeduju rješenje Ministarstva o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, te vrsti i kategoriji objekta, odnosno finansirani su rekonstrukcija objekata i nabavka opreme, kao aktivnost koja je na listi prihvatljivih aktivnosti posljednja. Uvidom u finansijske izvještaje aplikanta kojima su odobrena sredstva konstatovali smo da jedan korisnik sredstava nema građevinske objekte, iako su mu sredstva odobrena za građevinsko-zanatske radove, proširenje kapaciteta, nabavku namještaja i krovnu konstrukciju, te da su tri korisnika iskazala gubitak, od čega dva imaju gubitak iznad visine kapitala. **Zbog načina utvrđivanja prihvatljivih aktivnosti, s obzirom na to da su najvećim dijelom finansirani građevinski radovi i nabavka opreme, ne može se potvrditi da će se sa realizacijom programskih aktivnosti ispuniti cilj i svrha Programa 1, koji se odnosio na stvaranje novog turističkog proizvoda kroz promociju svih oblika turizma.**

Za sufinansiranje projekata iz **Programa 3** samim Programom utroška sredstava unaprijed su određeni korisnici i iznos sredstava po korisniku, te je iznos od 569.255 KM raspoređen na osnovu zahtjeva šest korisnika. **Kako nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje su pojedinačni korisnici sredstava uključeni u Program raspodjele sredstava transfera, ne može se potvrditi da je raspodjela sredstava u iznosu od 569.255 KM izvršena transparentno.**

Preporuka:

- **potrebno je jasno propisati dokumentaciju koja će biti osnova za vrednovanje utvrđenih kriterija za realizaciju transfera za razvoj turizma.**

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 15/18

Transfer za „Akcioni plan Strategije okoliša“ planiran je u iznosu od 1.550.000 KM. Vlada FBiH je 18. 4. 2019. godine usvojila Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele, kojima je predviđeno finansiranje po osnovu devet programa u ukupnom iznosu od 1.400.000 KM i iz interventnih sredstava u iznosu od 150.000 KM. Program utroška sredstava je u decembru 2019. godine dva puta mijenjan i dopunjavani. Prvim izmjenama (12. 12. 2019. godine) za finansiranje programa predviđeno je 1.526.227 KM, dok su interventna sredstva utvrđena u iznosu od 23.773 KM, dok je drugim izmjenama (23. 12. 2019. godine) izmijenjen korisnik sredstava transfera po Programu 5.

Revizijom je konstatovano da je Javni poziv objavljen u maju, te da su odluke o izboru korisnika sredstava po programima 2 i 4 donesene u julu 2019. godine. S obzirom na to da je Program utroška sredstava mijenjan tek u decembru 2019. godine i da su sredstva krajnjim korisnicima doznačena u posljednjem kvartalu 2019. godine, a pojedinim i u 2020. godini, možemo zaključiti da se u periodu od jula do decembra nisu poduzimale aktivnosti na realizaciji transfera. Navedeno je imalo uticaja na blagovremenu realizaciju sredstava transfera u 2019. godini, dostavljanje izvještaja o namjenskom utrošku i nemogućnost provođenja blagovremenog nadzora.

U tabeli je dat pregled predloženih programa za finansiranje, sa iznosima:

Redni broj	Naziv programa	Iznos (KM)	Izmjena naziva programa	Konačan iznos programa (KM)
1	Podrška regionalnim centrima za upravljanje otpadom i regionalnim sanitarnim deponijama za upravljanje komunalnim otpadom u FBiH	200.000	Nabavka komunalnog vozila	200.000
2	Sufinansiranje projekata za unapređenje upravljanja komunalnim otpadom na području FBiH za izgradnju transfer stanica, zatvaranje nesanitarnih deponija, izgradnja reciklažnih dvorišta, sortirnica komunalnog otpada i postrojenja za pročišćavanje procjednih voda	300.000		241.070
3	Podrška za izradu glavnog projekta za uređenje deponija, izgradnju transfer stanica za zatvaranje nesanitarnih deponija, postrojenja za tretman otpada, procjednih voda i zaštitne ograde	250.000	Projekti od značaja za zaštitu okoliša i upravljanje komunalnim otpadom u FBiH	500.000
4	Podrške boljem funkcioniranju upravljanja uspostavljenim zaštićenim područjima u Federaciji BiH, iz nadležnosti nižih nivoa vlasti	300.000		235.157
5	Revizija Crvene liste flore, faune i gljiva Federacije BiH (prva faza)	100.000	Rekonstrukcija dijela prostora u kompleksu Memorijalnog centra Srebrenica - Potočari: Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine	100.000
6	Nadogradnja i održavanje u testnom periodu Registra o postrojenjima i zagađivanjima u Federaciji BiH (u dijelu koji se odnosi na PRTR, engl. Pollutant Release Transfer Register - registar ispuštanja i prenosa zagađenja)	20.000		20.000
7	Sufinansiranje projekta od značaja za Federaciju BiH. Izgradnja kanalizacionih kolektora u MZ Banovići Selo, naselje Selo II - druga faza	160.000		160.000
8	Program izrade Nominacionog fajla zaštićenog područja Nacionalnog parka Una-Martinbrodski slapovi za upis u listu svjetske baštine UNESCO	40.000		40.000
9	Program izrade Nominacionog fajla za područje Vjetrenica za upis u listu svjetske baštine UNESCO	30.000		30.000
10	Interventna sredstva	150.000		23.773
	Ukupno:	1.550.000		1.550.000

Javni poziv za odabir korisnika sredstava (po programima 1, 2, 3 i 4) i raspodjelu sredstava u iznosu od 1.050.000 KM objavljen je u maju 2019. godine. Komisija za ocjenu zaprimljenih aplikacija predložila je da se sufinansiranje izvrši po **Programu 2** – Sufinansiranje projekata za unapređenje upravljanja komunalnim otpadom na području FBiH za izgradnju transfer stanica, zatvaranje nesanitarnih deponija, izgradnja reciklažnih dvorišta, sortirnica komunalnog otpada i postrojenja za pročišćavanje procjednih voda i **Programu 4** – Podrške boljem funkcionisanju upravljanja uspostavljenim zaštićenim područjima u Federaciji BiH, iz nadležnosti nižih nivoa vlasti. Od ukupno planiranih 300.000 KM po Programu 2 realizovano je 241.070 KM na šest općina i gradova koji su zadovoljili propisane kriterije, a po Programu 4 je od planiranih 300.000 KM realizovano 235.156 KM za četiri uspješne aplikacije. Shodno navedenom, po provedenom Javnom pozivu, Odlukom o izboru korisnika sredstava od 12. 7. 2019. godine realizovano je 476.226 KM. Sa korisnicima sredstava su 29. 7. 2019. godine zaključeni ugovori, uz obavezu da do 31. 12. 2019. godine dostave izvještaj o stepenu realizacije Projekta, a u roku od 30 dana nakon realizacije projekta i završni izvještaj o implementaciji Projekta.

Komisija za ocjenu zaprimljenih aplikacija konstatovala je da aplikanti po Programu 1 – Podrška regionalnim centrima za upravljanje otpadom i regionalnim sanitarnim deponijama za upravljanje komunalnim otpadom u FBiH (planirano 200.000 KM) i Programu 3 – Podrška za izradu glavnog projekta za uređenje deponija, izgradnju transfer stanica za zatvaranje nesanitarnih deponija, postrojenja za tretman otpada, procjednih voda i zaštitne ograde (planirano 250.000 KM) nisu zadovoljili propisane uslove (prijave nisu bile potpune; namjena sredstava nije u skladu s programom ili nisu zadovoljili odredbe Uredbe o uslovima i postupku za dodjelu pomoći male vrijednosti – de minimis pomoć).¹⁰ Izmjenama i dopunama Programa utroška, u decembru 2019. godine, sredstva iz **Programa 1** planirana su za nabavku komunalnog vozila za potrebe JP „Parkovi“ Mostar. **Program 3** je izmijenjen u „Projekte od značaja za zaštitu okoliša i upravljanje komunalnim otpadom u FBiH“, a planirana sredstva su povećana na 500.000 KM i samim Programom utroška sredstava specificirani su korisnici sredstava (općine sa područja FBiH: Zavidovići, Žepče, Ključ, Olovo, Novi Grad Sarajevo; Grad Mostar i JP „Park prirode Blidinje“), namjena i iznos po pojedinom korisniku. Sa navedenim korisnicima sredstava, koji su prethodno dostavili zahtjeve, Ministarstvo je u decembru 2019. godine zaključilo ugovore i donijelo pojedinačne odluke o isplati sredstava.

Za realizaciju **programa 7, 8 i 9** planirano je i odobreno 230.000 KM, a Programom utroška sredstava određeni su korisnici i iznos sredstava po korisniku, i to: Općina Banovići (160.000 KM za izgradnju kanalizacionih kolektora); JP Nacionalni park Una (40.000 KM za izradu Nominacionog fajla zaštićenog područja Martinbrodski slapovi za upis u listu svjetske baštine UNESCO) i JP Vjetrenica (30.000 KM za izradu Nominacionog fajla za područje Vjetrenica za upis u listu svjetske baštine UNESCO).

Program 5 i 6 trebalo je implementirati Ministarstvo, ali su sredstva u iznosu od 100.000 KM po Programu 5 – Revizija Crvene liste flore, faune i gljiva FBiH prenamijenjena i odobrena Memorijalnom centru Srebrenica – Potočari, za rekonstrukciju dijela prostora u kompleksu, dok Program 6 – Nadogradnja i održavanje u testnom periodu Registra o postrojenjima i zagađivanjima u Federaciji BiH, za koji je planirano 20.000 KM, nije realizovan.

Uvidom u budžetski zahtjev Ministarstva za 2019. godinu utvrđeno je da su sredstva Transfera za zaštitu okoline u iznosu od 810.000 KM procijenjena na osnovu aktivnosti iz akcionog plana Strategije okoliša FBiH za period od 2008. do 2018. godine za unapređenje postojećih regionalnih centara za upravljanje komunalnim otpadom i uspostavu novih; za tehničko unapređenje postojeće infrastrukture i postrojenja za upravljanje komunalnim otpadom; za zatvaranje tehnički neuređenih općinskih deponija; za kategorizaciju i identifikaciju staništa i ekosistema i podršku boljem funkcionisanju upravljanja uspostavljenim zaštićenim područjima u FBiH; dok su sredstva u iznosu od 300.000 KM planirana za završetak projekta do ustupanja općini na upravljanje.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“ br. 27/18

S obzirom na navedeno, a kako nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje su pojedinačni korisnici sredstava uključeni u Program raspodjele sredstava transfera (po programima 1, 3, 5, 7, 8 i 9), ne može se potvrditi da je raspodjela sredstava u iznosu od 1.030.000 KM izvršena transparentno.

Preporuka:

- *realizaciju odobrenih sredstava transfera „Akcijskog plana Strategije okoliša“ provoditi blagovremeno, kako bi se sredstva realizovala i opravdao namjenski utrošak u skladu s budžetskim periodom.*

Vežano za raspodjelu sredstava tekućih transfera, uvidom u prezentiranu dokumentaciju, kao i prethodne godine – konstatovali smo da dio neophodne dokumentacije za učešće u Javnom pozivu čine izjave aplikantata, te da Ministarstvo nije precizno propisalo dokumentaciju na osnovu koje bi se za svaki kriterij mogao utvrditi tačan broj bodova.

Ministarstvo o utrošenim sredstvima ne izvještava kvartalno Federalno ministarstvo finansija, niti na web-stranici objavljuje izvještaj o dodijeljenim sredstvima sa listom korisnika kojima su sredstva doznačena, u skladu s članom 37. stav 4. i 5. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2019. godinu.

Ugovorima zaključenim s korisnicima sredstava propisana je obaveza korisnika da u roku od 90 dana od dana prijema sredstava dostave izvještaj o stepenu realizacije Projekta, a nakon kompletne implementacije Projekta u roku od 30 dana, a najkasnije 12 mjeseci od prijema finansijskih sredstava da Ministarstvu dostave izvještaj o implementaciji Projekta. Iako određeni projekti traju kraći period, u ugovorima se ne navodi planirano vrijeme za realizaciju Projekta i nije propisan realan rok za dostavljanje izvještaja o utrošku sredstava. Ističemo da bi utvrđivanje trajanja projekata i tačnog roka za dostavljanje izvještaja uticalo na kvalitetnije planiranje nadzora i obavljanje blagovremenog nadzora namjenskog utroška sredstava.

Ne provodi se praćenje i evaluacija rezultata utroška sredstava tekućih transfera, te bi u narednom periodu trebalo pokrenuti aktivnost na procjeni srednjoročnih i dugoročnih efekata programa i projekata koji su finansirani. To je neophodno kako bi se procijenilo koji će se projekti finansirati u budućem periodu, jer je istekao period važenja Federalne strategije zaštite okoliša i još nije donesena Strategija razvoja turizma FBiH.

Preporuke:

- *osigurati potpunu transparentnost kod dodjele tekućih transfera javnim objavljivanjem podataka o dodijeljenim sredstvima, te o utrošenim sredstvima kvartalno izvještavati Federalno ministarstvo finansija, u skladu s članom 37. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH;*
- *potrebno je odrediti rok do kada korisnici sredstava trebaju dostaviti izvještaje o realizaciji projekata i namjenskom utrošku sredstava, u zavisnosti od predviđenog trajanja pojedinih projekata;*
- *pokrenuti aktivnosti na utvrđivanju efekata programa i projekata finansiranih iz sredstava tekućih transfera.*

Interventna sredstva realizovana su u iznosu od 43.703 KM i u odnosu na prethodnu godinu (154.800 KM) značajno su smanjena. Po Transferu za razvoj turizma u FBiH realizovano je 20.000 KM na dva korisnika, a po Transferu za „Akcioni plan Strategije okoliša“ 23.703 KM na četiri korisnika. Ministarstvo je u augustu 2019. godine donijelo Procedure za raspodjelu interventnih sredstava, kojim je propisano da se sredstva dodjeljuju pravnim i fizičkim licima, kao i udruženjima koja se bave promocijom i unapređenjem razvoja turizma u FBiH, te za potrebe sprečavanja i saniranje nastalih šteta po širu javnost i okoliš, za podizanje javne svijesti, smanjenje onečišćenja ekosistema, zraka, vode, tla i od svih vrsta medicinskog, hemijskog i komunalnog otpada i drugih zagađenja, te vraćanje u prvobitno stanje s ciljem unapređenja stanja u okolišu. Konstatovali smo da su se sredstva dodjeljivala na osnovu zahtjeva korisnika po prijedlogu Komisije.

Iz prezentirane dokumentacije može se zaključiti da raspodjeli interventnih sredstava nisu prethodile vanredne okolnosti niti je dokazana hitnost i nepredviđenost, što je bila preporuka Ureda prethodne godine, a i Komisije za nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava transfera Ministarstva, zbog čega se ne može potvrditi da je raspodjela interventnih sredstava izvršena u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2019. godinu i donesenim Procedurama.

Preporuka:

- ***interventnim sredstvima finansirati samo hitne i nepredviđene namjene, u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH i Procedurama za raspodjelu interventnih sredstava.***

Transfer za JP Nacionalni park „Una“ iskazan je u iznosu od 500.000 KM. Zakonom o Nacionalnom parku „Una“, osnovna prava, u ime Federacije BiH, vrši Vlada FBiH, a sredstva za obavljanje djelatnosti osiguravaju se iz Budžeta FBiH. Vlada FBiH je 18. 4. 2019. godine donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava transfera, a Ministarstvo je 13. 5. 2019. godine zaključilo ugovor o prenosu odobrenih sredstava za finansiranje programskih aktivnosti korisnika sredstava. Program rada JP Nacionalni park „Una“ za 2019. godinu potvrdilo je Ministarstvo i sastavni je dio Ugovora. Ugovorom se korisnik sredstava obavezao da će sredstva koristiti namjenski, u skladu s prihvaćenim Programom rada, za tekuće poslovanje i planirane aktivnosti, pridržavati se svih planova i programa predviđenih Programom rada i Ugovorom, a Ministarstvo da će vršiti kontrolu utroška odobrenih sredstava i nadzor nad realizacijom Programa. Programom rada JP Nacionalni park „Una“ za 2019. godinu definisani su rashodi i izdaci koji se finansiraju iz sredstava Budžeta FBiH, i to: bruto plaće i naknade zaposlenih (400.000 KM), troškovi platnog prometa, taksi i poštanskog prometa (6.000 KM), naknade i troškovi Nadzornog odbora, Skupštine i Odbora za reviziju (44.000 KM) i ostali troškovi nabavke (50.000 KM). U skladu s Programom i potpisanim ugovorom, korisnik sredstava dostavio je kvartalne izvještaje o utrošku sredstava, s tim da se izvještaji za prva tri kvartala 2019. godine odnose na sredstva koja su dodijeljena u 2018. godini, a prva tranša dodijeljenih sredstava za 2019. godinu isplaćena je 12. 7. 2019. godine.

Komisija za nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava transfera za 2018. i 2019. godinu nije formirana, te nije izvršena kontrola utroška odobrenih sredstava i nadzor nad realizacijom Programa rada JP Nacionalni park „Una“ za navedeni period, što je bila obaveza Ministarstva propisana članom 5. Ugovora o prenosu odobrenih sredstava za finansiranje programskih aktivnosti JP Nacionalni park „Una“.

Preporuka:

- ***kontrolu utroška odobrenih sredstava i nadzor nad realizacijom Programa rada JP Nacionalni park „Una“ vršiti u skladu s odredbama zaključenog ugovora.***

Komisija za nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava transfera: Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – „Akcioni plan Strategije okoliša“ za 2019. godinu – svi programi u ukupnom iznosu od 1.550.000 KM i „Transfer za razvoj turizma u FBiH“ za 2019. godinu – svi programi u ukupnom iznosu od 2.343.000 KM, imenovana je 18. 10. 2019. godine. Zadatak Komisije je da pripremi izvještaj o analizi izvještaja korisnika sredstava, spisak korisnika koji nisu dostavili izvještaj o namjenskom utrošku sredstava i da poduzme aktivnosti u vezi s dostavom izvještaja, te da zaključno sa 31. 10. 2020. godine sačini konačan izvještaj. Komisija je u februaru 2020. godine započela sa aktivnostima i sačinila Poslovnik o radu.

Za nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava transfera: Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – „Akcioni plan Strategije okoliša“ za 2018. godinu – svi programi u ukupnom iznosu od 1.250.000 KM i „Akcioni plan Strategije turizma za FBiH – transfer za razvoj turizma“ za 2018. godinu – svi programi u ukupnom iznosu od 3.100.000 KM, u periodu od 1. 8. 2018. godine do 1. 4. 2019. godine donesena su tri rješenja. Prvobitno utvrđeni rok izvršenja zadataka Komisije za nadzor od 60 dana od dostavljanja izvještaja korisnika sredstava prolongiran je na 31. 3. 2019. godine, a zatim na 31. 1. 2020. godine. Komisija je bila dužna pripremiti plan kontrola, sačiniti izvještaj o analizi pristiglih izvještaja korisnika sredstava, pripremiti spisak korisnika koji nisu dostavili izvještaj, te nakon izvršenog nadzora sačiniti konačan izvještaj.

Konačan izvještaj o radu, koji je ministrica prihvatila, Komisija je sačinila 12. 2. 2020. godine. Komisija je konstatovala da nije izvršila kontrolu dijela doznačenih sredstava iz sljedećih razloga: pojedinim korisnicima sredstva su odobrena u drugoj polovini 2019. godine, te je realizacija projekata tek započela (Program 2 – Sufinansiranje projekata za unapređenje upravljanja komunalnim otpadom na području FBiH Transfera „Akcioni plan Strategije okoliša“ za koji je odobreno 316.309 KM); projekti su naučnoistraživačkog karaktera i traju duži period (Program 3 – Sufinansiranje projekata zaštite prirode u FBiH Transfera „Akcioni plan Strategije okoliša“ za koji je odobreno 300.000 KM); sredstva su dodijeljena za pokriće troškova putovanja, prevoza, smještaja i ishrane tour bloggera i tour operatora (Program 2 – Sufinansiranje Programa podrške putničkim i turističkim agencijama i pravnim subjektima koji rade na dovođenju turista u BiH i vrše promociju raspoloživih resursa i turističkih destinacija na području FBiH, za koji je odobreno 186.240 KM). Komisija nije izvršila kontrolu korisnika sredstava čiji su projekti financirani iz interventnih sredstava, a kojim su sredstva dodijeljena za pokrivanje troškova organizacije određenih događaja, usluge štampanja, izradu audio-video materijala i sl.

Komisija je u konačnom izvještaju po vrstama transfera i programima navela pojedinačne korisnike sredstava sa nazivom projekta, brojem zaključenog ugovora, iznosom dodijeljenih sredstava i datumom uplate, te za svakog korisnika dala komentar u vezi toka realizacije projekta i namjenskog utroška sredstava. Dat je određeni broj preporuka koje se odnose na: utvrđivanje stvarnih potreba za sufinansiranje određenih projekata; preciziranje dokumentacije za provođenje projektnih aktivnosti i pravdanje dodijeljenih sredstava; korištenje interventnih sredstava za saniranje šteta i aktivnosti od značaja za FBiH; elemente koji bi trebali biti sastavni dio ugovora i druge preporuke koje bi omogućile brže i efikasnije provođenje nadzora. Navedeni propusti konstatovani su i obavljanjem predmetne revizije. Također, naznačen je i korisnik sredstava koji nije dostavio izvještaj o stepenu realizacije projekta, sa preporukom da mu se u narednom periodu ne dodjeljuju sredstva.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju vezano za raspodjelu sredstava tekućih transfera u 2019. godini konstatovali smo da nije postupljeno po preporukama Komisije za nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava transfera koji su dodijeljeni za 2017. i 2018. godinu.

Preporuke:

- *postupati po preporukama Komisije za nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava transfera u dijelu utvrđivanja stvarnih potreba za sufinansiranjem određenih projekata, preciziranja dokumentacije za projektne aktivnosti i pravdanja dodijeljenih sredstava, u skladu sa zaključenim ugovorima;*
- *izvještaje o nadzoru nad utroškom sredstava transfera uskladiti s budžetskim periodom, kako bi se prilikom dodjele sredstava za narednu godinu moglo postupiti u skladu s članom 57. Zakona o budžetima u FBiH;*
- *osigurati pravovremeni nadzor nad namjenskim utroškom dodijeljenih sredstava krajnjim korisnicima iz tekućih transfera, te poduzeti mjere povrata nenamjenskog utroška sredstava u skladu sa zaključenim ugovorima.*

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Ministarstva na datum bilansa stanja iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 274.777 KM, od čega se na stalna sredstva odnosi 145.985 KM, a na dugoročne plasmane 128.792 KM. Redovnim godišnjim popisom sredstava i obaveza za 2019. godinu izvršeno je usklađivanje knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava sa stvarnim stanjem.

Dugoročni plasmani odnose se na deponovana sredstva u Razvojnoj banci FBiH. Ministarstvo je zaključilo Protokole s Bankom kojima je definisan način sufinansiranja kamata po programima: „Sufinansiranje kamata na kredite koji se koriste za izgradnju turističko-ugostiteljskog kapaciteta, održivog razvoja turizma na selu, te izgradnja osnovne turističke infrastrukture“ iz 2010. godine (500.000 KM) i „Transfera za razvoj turizma u FBiH“ iz 2014. godine (500.000 KM).

U 2019. godini plasirana su sredstva u iznosu od 64.693 KM i na datum bilansa stanja iskazan je saldo po kreditnoj liniji iz 2010. godine u iznosu od 5.681 KM i po kreditnoj liniji iz 2014. godine u iznosu od 123.111 KM, koji je potvrđen izvodom otvorenih stavki.

7.2.2 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 829.221 KM i odnose se na kratkoročne tekuće obaveze (556.111 KM), obaveze prema zaposlenima (124.174 KM) i kratkoročna razgraničenja (148.936 KM).

U okviru kratkoročnih tekućih obaveza iskazane su obaveze prema dobavljačima (439.894 KM), obaveze po osnovu sudskih presuda iz radnih odnosa (109.771 KM) i obaveze prema fizičkim licima (6.446 KM).

Obaveze prema korisnicima sredstava tekućih transfera za okoliš iskazane su u iznosu od 386.144 KM i čine 88% ukupnih obaveza prema dobavljačima. U okviru ovih obaveza nije iskazano 235.000 KM obaveza prema korisnicima sredstava tekućih transfera za okoliš (Općina Ključ 100.000 KM, Općina Novi Grad 80.000 KM i Općina Olovo 50.000 KM). Ovaj propust Ministarstvo je blagovremeno uočilo i kontaktiralo Federalno ministarstvo finansija, o čemu je sačinjena i službena zabilješka, ali do konačne izrade i sačinjavanja finansijskih izvještaja ovaj problem nije riješen. **U Izvještaju o izvršenom popisu imovine i obaveza na 31. 12. 2019. godine konstatovana je ova neusaglašenost obaveza, ali zatvaranjem Glavne knjige trezora one nisu iskazane kao obaveze Ministarstva. Zbog navedenog, iskazane obaveze u finansijskim izvještajima potcijenjene su za 235.000 KM.**

Obaveze prema zaposlenima odnose se na obaveze za plaće i naknade troškova zaposlenih za decembar 2019. godine, koje su isplaćene u januaru 2020. godine.

Razgraničenja čine razgraničeni prihodi po osnovu namjenskih sredstava koja se vode na posebnim transakcijskim računima, koji su u sastavu Jedinstvenog računa trezora, a odnose se na „Projekat CBD – rad na zaštićenim područjima“ u iznosu od 15.014 KM, „Okolinske dozvole i kategorizaciju ugostiteljskih objekata“ u iznosu od 5.070 KM. Na razgraničenjima je iskazan i saldo deponovanih sredstava u Razvojnoj banci FBiH u iznosu od 128.792 KM.

Prema prezentiranim podacima može se konstatovati da na podračunu za „Projekat CBD – rad na zaštićenim područjima“ već sedam godina nema promjena, izuzev što se stanje računa povećava po osnovu obračunatih kamata. Priliv novčanih sredstava na navedeni podračun iskazan je u periodu od 2008. godine do 2010. godine u ukupnom iznosu od 132.341 KM. Posljednja isplata sa namjenskog podračuna izvršena je 20. 11. 2012. godine u iznosu od 23.795 KM. **Zbog navedenog, konstatujemo da Ministarstvo treba izvršiti analizu mogućnosti nastavka Projekta, odnosno okončati ga, sačiniti izvještaj o realizaciji Projekta i neutrošena sredstva prenijeti u Budžet FBiH.**

Preporuka:

- **u saradnji s Federalnim ministarstvom finansija iskazati obaveze u iznosu od 235.000 KM u Glavnoj knjizi trezora i finansijskim izvještajima Ministarstva.**

8. PROJEKTI FINANSIRANI KREDITNIM I GRANT SREDSTVIMA

U nadležnosti Ministarstva je implementacija razvojnog Projekta „Upravljanje čvrstim otpadom – II faza“. Pregled utroška sredstava u 2019. godini, sa uporednim pokazateljima u odnosu na ugovorene i planirane iznose finansiranja, dajemo u sljedećoj tabeli:

u KM

R. b.	Naziv projekta	Izvor finansiranja	Ugovoreni iznos finansiranja	Realizacija do 1. 1. 2019. godine	Plan realizacije u 2019. godini	Realizovano u 2019. godini	Ukupno realizovano do 31. 12. 2019.
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Upravljanje čvrstim otpadom – II faza	Kredit IDA ¹¹	6.326.892	6.326.892	0	0	6.326.892
		Kredit IBRD ¹²	5.904.604	5.904.604	0	0	5.904.604
		Budžet FBiH	2.690.000	2.116.162	269.686	183.009	2.299.171
		IPA grant 2010	4.586.700	4.586.699	0	0	4.586.699
		SIDA grant	290.454	290.454	0	0	290.454
		Ukupno	19.798.650	19.224.811	269.686	183.009	19.407.820

Projekat „Upravljanje čvrstim otpadom – II faza“ (u daljem tekstu: Projekat) planiran je na osnovu potpisanih kreditnih sporazuma i dodijeljenih sredstava u vrijednosti od 22.373.715 KM, od čega se na kreditna sredstva odnosi 14.803.637 KM, na budžetska sredstva 2.690.000 KM, a ostatak na grant sredstva (IPA 2010 i SIDA) od 4.880.074 KM. Kreditna sredstva su odobrena 25. 6. 2009. godine u ukupnom iznosu od 30.668.000 KM i postala su efektivna 23. 10. 2009. godine. Zbog odustajanja dijela korisnika u Projektu potpisani su aneksi ugovora o kreditu kojim su smanjeni iznosi kredita u 2016. i 2018. godini. Planirani datum zatvaranja Projekta bio je 28. 2. 2014. godine, koji je prolongiran na 31. 12. 2016. godine, pa zatim na 28. 2. 2018. godine. Sa korisnicima kredita supsidijarni kreditni sporazumi potpisani su u periodu od 2009. do 2015. godine.

Prema prezentiranim podacima, kreditna i grant sredstva u cijelosti su utrošena sa 28. 2. 2018. godine, što je bio rok za završetak Projekta, nakon čega je Vladi FBiH 29. 3. 2018. godine dostavljena informacija o realizaciji Projekta, s prijedlogom utroška u iznosu od 447.790 KM od povrata PDV-a. Također, Vladi FBiH je u aprilu 2019. godine dostavljena informacija o realizaciji Projekta, s prijedlogom utroška u iznosu od 265.333 KM od povrata PDV-a. Vlada FBiH prihvatila je informacije o realizaciji Projekta i predloženi utrošak sredstava od povrata PDV-a, ali nije propisala konačan rok.

Ministarstvo je 12. 11. 2019. godine Federalnom ministarstvu finansija dostavilo izvještaje o realizaciji Projekta za tri kvartala 2019. godine i 24. 2. 2020. godine za četvrti kvartal 2019. godine.

U 2019. godini iz sredstava Budžeta FBiH realizovano je 183.009 KM, od čega se 136.494 KM odnosi na ugovorene radove. Iako je u okviru Ministarstva formiran Odsjek za realizaciju planova i izradu strateških projekata, sa popunjenih šest radnih mjesta, konsultantima je po zaključenim ugovorima o djelu isplaćeno 36.191 KM. Operativni troškovi iznosili su 4.800 KM, troškovi održavanja vozila 4.126 KM, dok su ostali troškovi iznosili 1.398 KM.

U Programu javnih investicija FBiH za period od 2020. do 2022. godine planirano je da će se za realizaciju Projekta u 2020. godini utrošiti 269.686 KM iz sredstava Budžeta FBiH. Projekat je završen 31. 3. 2020. godine.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je 5. 5. 2020. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu.

Prihvatili smo komentar o sačinjavanju trogodišnjih planova rada Ministarstva jer je priložena relevantna dokumentacija, koja je uticala na izmjenu nalaza revizora.

Komentar da Ministarstvo na web-stranici objavljuje podatke o dodijeljenim sredstvima po pojedinim programima tekućih transfera nismo mogli prihvatiti jer podaci nisu dostupni, niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u izvještaju.

¹¹ Ugovoreno kreditno zaduženje IDA je, prema podacima Federalnog ministarstva finansija, 5.280.000 SDR, koje je umanjeno u toku 2016. i 2018. godine za 2.482.290 SDR.

¹² Ugovoreno kreditno zaduženje IBRD je, prema podacima Federalnog ministarstva finansija, 9.350.000 EUR, koje je umanjeno u toku 2016. i 2018. godine za 5.190.926 EUR.

Ostali komentari u najvećem dijelu predstavljaju data obrazloženja koja nisu uticala na izmjene nalaza u Izveštaju, a odnose se na: način planiranja tekućih transfera do donošenja i usvajanja novih strateških dokumenata; razloge za neblagovremeno pokretanje aktivnosti na izradi strateških dokumenata; provođenje nadzora nad namjenskim utroškom sredstava transfera; nadogradnju registra o postrojenjima i zagađivanjima; funkcionisanje Savjetodavnog vijeća za okoliša; angažovanje po ugovorima o djelu za obavljanje poslova iz nadležnosti; te angažovanje konsultanta na implementaciji kapitalnog projekta finansiranog iz kreditnih i grant sredstava.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš

Tim
za reviziju:

Anisa Prasko – vođa tima

Ante Čović – član tima

IV PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu					
Naziv institucije: Federalno ministarstvo okoliša i turizma					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI (od 1 do 16)	100.600	80.283	157.897	20.317	80
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)					
Porezi na dobit preduzeća					
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća					
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	
3. Porezi na platu i radnu snagu	0	0	0	0	
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	
8. Ostali porezi	0	0	0	0	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	100.600	80.283	157.897	20.317	80
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	8	10	8	
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija					
Ostali prihodi od imovine	0	8	10	8	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika					
Prihodi od privatizacije					
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju					
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	100.600	80.283	157.897	20.317	80
Administrativne takse	0	0	4.877	0	
Sudske takse					
Komunalne naknade i takse					
Ostale budžetske naknade i takse					
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	0	400	1.400	400	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	100.600	35.774	52.410	-64.826	36
Neplanirane uplate –prihodi	0	44.100	99.200	0	
Novčane kazne					
Drugi tekući prihodi					
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija					
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti					
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada					
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova					
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora					
16. Donacije					

	II. RASHODI (od 1 do 7)	6.634.315	6.491.090	6.633.137	-143.225	98
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.445.318	1.377.591	1.254.316	-67.727	95
	Bruto plaće i naknade plaća	1.266.992	1.190.653	1.095.909	-76.339	94
	Naknade troškova zaposlenih	178.326	186.938	158.407	8.612	105
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	133.091	125.306	116.461	-7.713	94
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	542.978	404.780	436.896	-138.198	75
	Putni troškovi	50.000	40.000	36.943	-10.000	80
	Izdaci za energiju	0	0	0	0	
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	55.000	50.799	47.660	-4.201	92
	Nabavka materijala i sitnog inventara	50.000	40.922	34.830	-9.078	82
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	35.000	12.323	13.950	-22.677	35
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	0	0	0	0	
	Izdaci za tekuće održavanje	28.000	13.895	15.252	-14.105	50
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	14.600	10.663	12.400	-3.937	73
	Ugovorene i druge posebne usluge	310.378	236.178	275.861	-74.200	76
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	4.513.000	4.583.413	4.825.464	70.413	102
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	4.393.000	4.360.725	4.799.800	-32.275	99
	Tekući transferi pojedincima					
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
	Subvencije javnim preduzećima					
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi	120.000	222.688	25.644	102.688	186
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva	0	0	0	0	
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	(6.634.315)	(6.410.807)	(6.475.240)	-223.508	97
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	213.000	88.359	43.757	-124.641	41
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	213.000	88.359	43.757	-124.641	41
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabavka građevina					
	Nabavka opreme	63.000	11.912	6.678	-51.088	19
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	100.000	45.318	37.079	-54.682	45
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	50.000	31.129	0	-18.871	62
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	213.000	88.359	43.757	-124.641	41
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	(6.847.315)	(6.499.166)	(6.518.997)	-348.149	95
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSUSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	

	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	0	0	0	0	
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	
	Primici od dugoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Vanjske otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja					
	Otplate unutarnjeg duga					
	Otplate duga po izdatim garancijama					
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	0	0	0	0	
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	(6.847.315)	(6.499.166)	(6.518.997)	-348.149	95

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu odobrilo 25. 2. 2020. godine.

**Ministrica
Edita Đapo**

Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine			
Naziv institucije: Federalno ministarstvo okoliša i turizma			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA	975.206	1.021.860	95
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	700.429	751.654	93
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	86	207	42
2. Vrijednosni papiri			
3. Kratkoročna potraživanja	1.675	7.151	23
4. Kratkoročni plasmani			
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	589.206	399.156	148
6. Zalihe materijala i robe			
7. Zalihe sitnog inventara			
8. Kratkoročna razgraničenja	109.462	345.140	32
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	274.777	270.206	102
9. Stalna sredstva	4.860.750	4.816.663	101
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	4.714.765	4.739.942	100
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	145.985	76.721	190
12. Dugoročni plasmani	128.792	193.485	67
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	128.792	193.485	67
15. Vrijednosni papiri			
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18. Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B)	975.206	1.021.860	95
II PASIVA	975.206	1.021.860	95
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	829.221	945.139	88
19. Kratkoročne tekuće obaveze	556.111	615.824	90
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21. Kratkoročni krediti i zajmovi			
22. Obaveze prema zaposlenicima	124.174	118.163	105
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0		
24. Kratkoročna razgraničenja	148.936	211.152	71
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	
25. Dugoročni krediti i zajmovi			
26. Ostale dugoročne obaveze			
27. Dugoročna razgraničenja			
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	145.985	76.721	109
28. Izvori stalnih sredstava	145.985	76.721	109
29. Ostali izvori sredstava			
30. Izvori sredstava rezervi			
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima			
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	975.206	1.021.860	95

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“, u skladu s propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine odobrilo 25. 2. 2020. godine.

Ministrica
Edita Đapo